

Mati ji odgovori: "Storite kaj naj napravim?"

Očete, jaz imam dovolj svojih stvari, a vi imate njegovim očetom."

V. J. KRIŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

— Zdaj nočejo še z nikomer deliti, ker ni "nadčlovek" se priglasi svoje pravice do tega. Vsakdo rad utrja na polju lep cvet, če mu uga, ter se naslaja z njegovo lepoto in se opaja z njegovim duhom. Zakaj bi morala biti baš ženska — ta cvet človeštva — nepreklicno zvezana, zapisana in znamenovana s številko kot reč, pripadajoča kateremukoli glupemu sebičnemu, namesto da bi cvetela na prostem v poživilja-jočem ozračju ljubezni, katere ognjeni žarki bi jo ogrevali?

Milica se je zdržila, ko se je srečala z ostrim, žgocim baronovim pogledom, iz katerega se je jasno zrcalila strast. Popadel jo je strah in prevzel tak občutek studa, da je nehote pritislila na gumb električnega zvonca. Prišedemu slugi je velela prinesiti čaj, nato je vstala ter povabila barona v obednico.

Tudi baron je vstal, toda Milica se je ustrašila njegovega nasmeška; očitno je razumel, da se ji je pristudila njegova družba, in njegove upadle oči so izražale užaljen ponos, srd in prezir. Z izgovorom, da ne more več ostati, se je Ludolf hladno poslovil in odšel, Milica pa je olajšano vzdihnila in se zaklela, da ne sprejme več barona v moževi odsotnosti.

"Egon ima prav, če mu ne zaupa, — je pomislila. — Ne daj Bog, da bi se to živinče vame zaljubilo; česa vsega utegne biti zmožen človek, ki me smatra za "poljski cvet" ... Brrr! ... Moram se o tem pogovoriti z možem! ..."

VII.

Po čaju je Milica šla v svojo sobo, se počesala za noč, si nadela lahko haljo iz batista ter se udobno posedla v buduarju. Sklenila je čakati moža do trde noči, nato večerjati in leči spat. Zato je velela Dunji pogrniti mizico in pripraviti mrzel prigrizek.

Buduar je bil v prvem nadstropju, a okna so gledala na vrt; steklene duri so vedle na široko teraso, odkoder so peljale doli kamenite stopnice. Ko je Dunja odšla, je Milica na stečaj odprla duri na balkon, spustila doli čipkaste zaves zaradi komarjev in muh, nato je sedla na divan in začela

čitati; na pristavi je vse utihnilo in samo oddaljeno lajanje čuvajnega psa je motilo nočno tišino.

Nenadoma je zaslišala rahlo, toda čudno šumenje od strani terase; zaškrtal je pesih in nekaj mehkega se je premikalo po kamenitih ploščah. Milica je vstala in pogledala na teraso, toda tam ni videla nič in vse naokrog je bilo tiho. Bila je vroča julijska noč, temna in brezmesčna. Vrnila se je na svoje mesto in vnovič začela čitati, ko je nenadoma z grozo začutila prijem hladnih, koščenih rok, ki so jo objele okrog pasu, in razkušana baronova glava se je sklonila nad njeno ramo.

— Jaz sem! Zdaj si moja, čarovnica, — je zašepetal ter opalil z gorečim poljubom Miliciin goli vrat, nato jo je dvignil kakor pero ter jo prižul na svoje prsi.

Milica je bila brez moči; hladni pot jo je obli, a strah in stud ji nista dala kričati na pomoč. V glavi se ji je vrtelo in zavedela se je, da če pade v omedlečico, je izgubljena. Pahnila je od sebe barona s tako silo, kakršno bi ji težko kdo pripisoval, nato se mu je izmuznila iz objema ter stekla k steni. Ludolfu se je izvil iz prsi pritažen vzklík nevolje.

— Nespametnica! Ti se drzneš upirati se mi, ko te hočem imeti po vsem pravu! — je siknil ter stresel s pestmi. — Ali ne veš, da je ženska last junaškega bojovnika, dana mu v zabavo ob času brezdelja? Ali nisem jaz mar bojovnik, ki se borim za svobodo sveta in veličino svojega naroda? Slepka! Ali ne razumeš, kakšno slavno nalogo sem ti namenil: moram te obvladati, napiti se tvoje lepote, nato te ubijem, da vidim, kako bo tekla tvoja kri in se bo tvoje lepo telo vilo v smrtnih krčih. Da, hočem pozkusiti sladkost ubojstva, naslajati se s "srečo noža," ki ga učitelj nazivlje največje blaženstvo človeka. Ti pa umreš blažene, slavne smrti; zakaj, ali ti more življenje dati kaj boljšega, kakor je božje posvečenje? — Kdo te je vreden imeti po meni?

Ves tresoč se od strasti se je Ludolf nekoliko sklonil kakor tiger, ki je pripravljen naskočiti svojo žrtev; v široko odprti oči se je zrcalila blaznost, Milica se je zavedela, da je v oblasti nasilnega blazneža in da je njeno življenje odvisno od njene odločnosti in prisotnosti duha. Na podstavku zraven nje je stal težek srebrni svečnik. Zgrabila ga je ter začela mahati z njim pred seboj.

— Se korak naprej, pa vam razbijem črepinjo, — je zavpila Milica ter iskala z očmi zvonec, toda ta je bil daleč od mesta, kjer je stala.

Baron je krepko zaklel, nato je potegnil izza telovnika bodalo in se vrgel proti njej. — A, sarmatska psica! Tako se drzneš govoriti z menoj?! No dobro, pa te najprej ubijem, nato se pozabavam s teboj, — je siknil skozi zobe.

Bled, s štrlečimi lasmi, krvavimi očmi in s penečimi se, drhtečimi ustnami je bil baron videti strašen; toda Milica ni izgubila samoobvladavanja, katero edino jo je moglo rešiti.

Začel se je trdovraten, molčeč boj. Milica je mahala s svečnikom pred seboj, tako da ni pustila blizu k sebi nasprotnika, končno ga je spretno in krepko udarila po roki, da je bodalo zletelo pod divan. Ludolf je zarjul kakor divja zver, toda se je opotekel; ta trenotek

je Milica izrabila, da je stekla k električnemu zvoncu in pritislila na gumb. V tem času se je baron opomogel, vnovič prešel v napad in ona se je morala zopet braniti. Toda njena utrujena roka je komaj držala težki svečnik, ki ji je kmalu padel iz rok. Z zmagošlavnim krikom jo je Ludolf objel in jo skušal vreči na tla, toda ona se je obupno borila. Med bojem se ji je batistovi plašč raztrgal in razgalil njen mramornati vrat in rame, a pogled na golo, lepo mlado telo je še bolj raznel blazneža. Zasadil ji je svoje ostre zobe v atlasno kožo, da je Milica zavpila od bolečine. Toda v tem hipu je prihitela pomoč z dveh strani. Iz spalnice je prihitela napol oblečena Dunja, a na pragu balkona se je pokazal mož.

Grof je takoj pogodil položaj, potegnil iz usnja samokres ter ustrelil. Ludolf je izpuštil svojo žrtev, razprostrl roke ter krvaveč padel na preprogo kakor snop.

— Egon, — je vzklíknila Milica s slabotnim glasom ter se krčevito oprijela moža.

Tedaj pa so jo moči zapustile, v glavi se ji je zavrtelo in obvisela je v moževem naročju brez zavesti.

Čez deset minut je bil ves grad pokoncu. Barona, ki ni dal nikakega znaka življenja, so odnesli na drug konec hiše, a sel je odjezdil po zdravniku. Grof pa se ni niti ozrl na bratranca; vse v njem je kipele pri misli na smrtno nevarnost, v kateri je bila žena. Nesel je Milico na posteljo, jo z Martino pomočjo za silo obvezal in jo začel buditi k zavesti. Šele po poludruhi uri je prišla Milica k sebi in odprla oči. Zobje so ji šklepetali kakor v mrzlici, vse telo ji je krčevito podrtjevalo, končno pa so jo obilne solze umirile. Grof ji je dal vina, jo poljubil, jo pohvalil zaradi njenega poguma in jo vprašal, kako ji je.

Le pleče mi gori kakor v ognju in me boli; sicer pa mi ni mogel nič ... branila sem se mu ... Ali si ga ubil?

— Ne vem. Toda če bi bilo treba, bi še enkrat ustrelil to divjo zver, ne da bi se mi roka tresla, — je zamrmral grof skozi zobe.

Ko se je Milica nekoliko opo-

mogla, je povedala možu podrobnosti napada ter poslala Dunjo iskat bodalo, ki ga je našla pod naslanjačem.

Ko je prišel zdravnik, je takoj izjavil, da je treba zašiti Miliciino rano, ki jo je povzročil baronov ugriz. To je stalo Milico ponovne omedlevice. Nato je šel zdravnik k baronu, katerega je za silo obvezala frau Linder. Zdravnik je izjavil, da je ranjenčevo stanje sicer nevarno, nikakor pa ne smrtno.

Šele naslednjega dne so sporočili dogodek baronesi, ki je prihitela vsa iz sebe od gneva in žalosti z Vilmo, da prepelje sina domov. Ko je zagledala Ludolfa,

ki je neprestano stokal in kate-remu se je bledlo, se je razjokala in izjavila, da ne pusti nesrečnika niti minute več pod "ubijalčevim" krovom. Pozneje je prišel grof, da jo pozdravi in ji pojasni dogodek, toda baronesa ga je sprejela z zmerjanjem in očitki ter ga obdolžila, da je ubil bednega, brezbrambnega bolnika.

— Oprostite teta. Ta brezbrambni bolnik je bil oborožen s tem bodalom, ki je, mislim, dovolj krepko orožje, — in bil je na tem, da brezvestno onečasti mojo ženo, nato jo je kakor stekel pes ugrizel v rame, in če bi ne bil jaz posegel v ta strašni

V petek 18. septembra bo pričela armada z velikimi predstavami v stadionu

Rain or shine, the Army fights—so regardless of weather conditions the Army War Show will be staged nightly in the Cleveland Stadium Sept. 18 through Sept. 22. This rugged looking sergeant, wallowing in the mud, was photographed during the realistic battle action on a rainy night in Chicago's Soldier Field. More than 300,000 are expected to see the five performances in Cleveland.

Jutri večer, 18. septembra, bodo začele armadne edinice z velikimi predstavami v mestnem stadionu, 2.000 vojakov, pod poveljstvom polkovnika Wilson T. Bals bo sodelovalo. Vsaka armadna edinica bo zastopala, razen smučarskih čet in pa parašutarjev. Tukaj bodo pokazali, kako armada živi, kako dela, kako trenira in kako se bojuje. Predstave bodo vsak večer do 22. septembra.

Armada bo nastopila z ogromnimi tanki, 105-mm hovitzi, ki bodo gremili v temno noč. Signalni oddelki bodo postavili pontonske mostove in oviro iz bodoče žice, konjenica iz Fort Riley, Kansas, bo pokazala raz-

ne vratolomne vaje, streljali bodo s puškami in strojnimi tako, da bo vse izgledalo res kot pravcata bitka.

Pričakujejo, da bo posetilo teh pet predstav v Clevelandu najmanj 350.000 oseb. Ves preostanek bo oddan za armadni relief.

Vsaka večerna predstava bo ob 8:30. Ljudje si bodo pa lahko ogledali vse te bojne opreme od 2 popoldne do 10 zvečer. Ogledali si bodo lahko tudi bivališča vojakov vsak dan od 2 do 4 popoldne.

Splošna vstopnina bo 55 centov. Nekaj bo rezerviranih sedev za vsako predstavo, ki bodo po \$1.10.

boj, Bog ve, kako bi se bilo vse to končalo. Nisem nameraval ubiti Ludolfa, toda smešno bi bilo zahtevati od mene, da bi ravnodušno gledal to ostudno nasilje. Slabo delate, ker puščate

brez nadzorstva napad človeka, sicer pa ni razloga, zato nimate povoda za žalje, dasi sem delal v vojski. (Dalje prihajajo)

Ako potrebujete nove svetilke za svojo hišo, jih dobite, dokler jih še morete

Zdaj, ko so šli otroci v šolo, ko postajajo dnevi krajši in ko se zbira družina v sprejemni sobi, bo hišna gospodinja preskrbela dobro razsvetljavo, ali jo izboljšala.

Bodočo zimo bomo mi vsi prebili več časa okrog domačega ognjišča, prebirali brošure o civilni obrambi, šivali in pletli, se odpočili od dolgih ur v tovarni, igrali igre, ali vasaovali. Ali vaše svetilke dajo dovolj luči brez žarenja, da lahko uživete take večerne aktivnosti?

Poglejte vsako svetilko doma in odstranite slabe žarnice. Na-

domestite jih z dobri-
mere, ki bodo dajale
svetlobo.

Pa glejte tudi, da
svetlobe v sobi. Vsak
naslanjač mora imeti
svetilko.

Ako so v družini sol-
ra vsak imeti pravilno
Ako nameravate kupi-
sen novo svetilko, ne
R a di pomanjkanja je
drugega materiala, je
okrnila izdelavo svetilk
land ima zdaj še dovolj
število svetilk, toda ni
črpne.

čitati, pisati in računati-

• Te dni se je pričela šola, kar naj bi bil tudi začetek varstva za tista bistra očesa, da bodo ostala čista in živa vsa bodoča leta.

Ako preskrbite za svojega otroka Vid hranečo luč — dovoljno luč brez žarenja, prosto ostrih senčnikov — kar dajejo Vid hraneče svetilke — boste varovali dragocen vid pred napenjanjem in oslabljenjem.

Za čitanje, pisanje in druge domače naloge, potrebuje vsak šolar v vaši družini, od prvega razreda da naprej, Vid hranečo svetilko.

Oglejte si vid hraneče svetilke v trgovinah. So zelo lepe, v namiznih in visokih modelih. Izberite si jo, dokler je še izbera.

Vid hraneče svetilke spoznate po teh pritliklinah

(A) 100-200-300 watt žarnica v največ visokih modelih; 150 watt žarnica v manjših in namiznih modelih.

(B) Odblijačo skleda, ki daje direktno in indirektno svetlobo brez žarenja.

(C) Širok senčnik z belo podlago.

(D) Odbritev Illuminating Engineering Society

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND

SIGHT IS PRICELESS ... LIGHT IS CHEAP

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI PRE-LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZAB-LJENEGA SOPROGA IN OČETA, SINA IN BRATA

Joseph Hočevar

ki je izdihnil svojo blago dušo dne 17. septembra, 1940.

Dve leti sta sedaj potekli, odkar smo izgubili Tebe. Z Bogom! Ti srce ponavlja, spavaj v grobu zdaj sladko.

Žalujoci ostali:

SOPROGA, SINOVI in HČI, STARŠI in BRATJE.

Cleveland, O., 17. septembra, 1942.